

เล่ม ๑๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

คำตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คำถามที่ ต. ๒๐/๒๕๐๐

ของนายทองดี อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดเชียงใหม่

เรื่อง โครงการพัฒนาการนำมันฝรั่ง จังหวัดเชียงใหม่

### คำถาม

ข้าพเจ้าขอตั้งคำถามเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ของกระทรวง  
กตมาโหม เพื่อขอให้รัฐมนตรีตอบในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ตาม  
นัยแห่งข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ข้อ  
๑๕๒ ดังต่อไปนี้

ตามที่ ฯพณ ฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้  
ตอบคำถามของข้าพเจ้าเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการนำมันฝรั่ง ใน  
ท้องที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร  
ครั้งที่ ๓/๒๕๐๐ วันจันทร์ที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๐ มีข้อ  
ความตอนหนึ่งว่า รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณ รัฐบาลมิได้ตั้งให้หยุด  
การเจาะบ่อนำมันอำเภอฝาง รัฐบาลให้ดำเนินการต่อไปนั้น ข้าพเจ้า  
ขอเรียนถามว่า

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

๑. โครงการเจาะบ่อน้ำมันฝางหรือเริ่มดำเนินการเจาะครั้งแรกเมื่อใด เป็นเวลานานกี่ปี ได้ผลเพียงใดหรือไม่ งบประมาณการใช้จ่ายปีละเท่าใด รวมเป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นเท่าใด
๒. โครงการพัฒนาการนำมันฝาง ซึ่งเป็นแผนงานเศรษฐกิจอันดีค่าของชาตินี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้กระทรวงกลาโหม เป็นผู้ดำเนินการนั้นเมื่อใด รัฐบาลตั้งงบประมาณให้ปีละเท่าใด กระทรวงกลาโหมได้เริ่มดำเนินการไปแล้วอย่างไรหรือไม่
๓. การสำรวจแหล่งน้ำมันในท้องที่อำเภอฝางมีกี่แห่ง ในตำบลใดบ้าง จำนวนปริมาณน้ำมันดิบทั้งสิ้นมีเท่าใด หากจัดตั้งโรงงานกลั่นน้ำมันขนแล้ว โรงงานจะกลั่นน้ำมันบริสุทธิ์ได้วันละเท่าใด พอเพียงกับความต้องการภายในประเทศหรือไม่
๔. ทราบว่า กระทรวงกลาโหมกำลังดำเนินการติดต่อสั่งซื้อโรงงานกลั่นน้ำมันจากสหรัฐอเมริกาหรือไม่ หากเป็นความจริง ขอทราบว่า สั่งซื้อจากบริษัทอะไร กลั่นน้ำมันได้วันละเท่าใด
๕. โครงการพัฒนาการนำมันฝางดังกล่าวนี้ กระทรวงกลาโหมมีแผนการกับจึงจะสำเร็จเรียบร้อย จะผลิตน้ำมันปีละเท่าใด งบประมาณการขออน้ำมันจากต่างประเทศจะลดลงปีละเท่าใด

คำตอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๑. โครงการพัฒนาการบ่อน้ำมันฝาง เริ่มสำรวจครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ โดยกรมรถไฟในสมัยสมเด็จพระเจ้ามงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

เป็นผู้บัญชาการ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๘ กรมเชื้อเพลิงทหารบกได้เข้า  
รับงานสำรวจต่อจากกรมรถไฟ และใน พ.ศ. ๒๔๗๙ ก็ได้โอนงาน  
ไปขึ้นอยู่กับกรมทางในความอำนวยการของ หม่อมหลวง กริ เตชาดิวงศ์  
เป็นอธิบดีกรมทาง ครั้นถึงปี พ.ศ. ๒๔๙๒ กิจการสำรวจน้ำมัน  
ต่างก็ได้โอนมาขึ้นอยู่กับกรมโลหกิจ และได้โอนกิจการให้แก่กรมการ  
พลังงานทหารตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อเดือนธันวาคม ๒๔๙๕ รวม  
เวลาการดำเนินงานของหน่วยสำรวจน้ำมันฝางอยู่ในความอำนวยการ  
ของกรมโลหกิจเป็นเวลา ๘ ปี และรวมระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเจาะสำรวจ  
ในสมัยกรมรถไฟจนถึงปัจจุบันนี้ เป็นเวลารวม ๓๖ ปี

สำหรับแหล่งน้ำมันที่อำเภอฝาง ได้เริ่มการสำรวจโดยกรมโลหกิจ  
ตามระยะเวลาที่กล่าวแล้วข้างต้น ได้ใช้จ่ายไปเป็นเงิน ๑๘,๕๒๘,๘๕๖  
บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์เครื่องมือการสำรวจ เช่นเครื่องเจาะ  
ขนาดเจาะได้ลึก ๑,๕๐๐ เมตร เครื่องชอเมอ พ.ศ. ๒๔๙๔ และ  
เครื่องเจาะขนาดเจาะได้ลึก ๘๐๐ เมตร ชอเมอ พ.ศ. ๒๔๙๘ อีก  
หนึ่งเครื่อง อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านี้ ได้ใช้สำรวจและบุกเบิกแหล่ง  
น้ำมันอยู่ในปัจจุบันแล้ว เท่าที่ได้ดำเนินการไป ปรากฏว่าได้พบแหล่ง  
น้ำมันพอที่จะทำการผลิตเป็นอุตสาหกรรมได้ ขณะนี้หลุมผลิตน้ำมันซึ่ง  
สูบโดยเครื่องสูบลำฐานที่ใช้อยู่ทั่วไปตามแหล่งน้ำมันต่าง ๆ ของโลก  
๒ หลุม ผลิตน้ำมันได้ประมาณวันละ ๔๐ บาร์เรล (หนึ่งบาร์เรลเท่า-

เล่ม ๑๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

กับ ๑๖๐ ลิตร โดยประมาณ) และคาดว่าจะต่อไปจะได้อีก ๓ หดุม  
 จะได้ปริมาณน้ำมันเพิ่มขึ้นเป็นวันละประมาณ ๑๐๐ บาร์เรล และนำ  
 น้ำมันที่ผลิตได้มากนั้น ทดลองด้วยโรงกลั่นขนาดเล็กที่สร้างเองที่หน่วย  
 ดำรวจน้ำมันฝาง ปรากฏว่าได้ผลิตผลิตภัณฑ์น้ำมันต่าง ๆ คือ น้ำมันดีเซล  
 ส่วนที่ ๒ ใช้ทำน้ำมันหล่อลื่นได้และยางแอสฟัลท์ซึ่งได้ส่งผลิตภัณฑ์น้ำมัน  
 เหล่านี้ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทดลองใช้ก็ได้รับรายงานว่าใช้ได้ผลดี  
 ขณะเดียวกันได้ดำริที่จะขายน้ำมันดิบจากหุดุมผลิต เพื่อใช้เป็นน้ำมัน  
 เตาเข้าหัดฉีดให้ความร้อนแก่หม้อน้ำของโรงงานอุตสาหกรรมแทนการ  
 ใช้ฟืน ในราคาดีตรประมาณ ๔๐ สตางค์ กระว่าใน พ.ศ. ๒๕๐๐  
 จะส่งน้ำมันดิบออกจำหน่ายได้วันละประมาณ ๑๖,๐๐๐ ลิตร ในส่วน  
 การกลั่นขนอุตสาหกรรมนี้ ก็ได้ดำเนินการตั้งตัวอย่างน้ำมันไปทดลอง  
 กลั่นในต่างประเทศเพื่อหากรรมวิธีที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจ เพื่อได้  
 พิจารณาจัดตั้งโรงกลั่นตามแบบมาตรฐานขึ้นไป แต่ยังไม่ทันจะได้  
 ดำเนินการดังกล่าว ก็กิจการสำรวจน้ำมันฝางก็ได้โอนให้กรมการพลัง  
 ทหารรับมาดำเนินการต่อไปตามที่กล่าวข้างต้น.

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งได้รับงบประมาณเป็นรายปี ดังนี้คือ

๒๔๕๒	เงิน	๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒๔๕๓	„	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒๔๕๔	„	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

๒๔๕๕	เงิน	๗๐๐,๐๐๐ บาท
๒๔๕๖	"	๗๐๐,๐๐๐ บาท
๒๔๕๗	"	๓,๕๖๗,๐๐๐ บาท
๒๔๕๘	"	๕,๕๗๐,๐๐๐ บาท
๒๔๕๙	"	๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
รวมทั้งสิ้น		๓๓,๑๒๗,๐๐๐ บาท

๒. คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินงาน เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๕ โดยให้โอนโครงการพัฒนาการน้ำมันฝาง จากกระทรวงอุตสาหกรรม เฉพาะทางด้านกندنน้ำมัน และเจาะผลิต มาให้กรมการพลังงานทหารกระทรวงกลาโหมจัดทำ ส่วนการสืบเสาะหาแหล่งน้ำมันโดยทั่วไปนี้ ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินงานต่อไป

ในการโอนกิจการน้ำมันอำเภอฟางบาง ส่วนมาดำเนินงานนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ใช้เงินงบประมาณสำหรับดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ในยอด ๑๓.๕ ล้านบาทไปบ้างแล้ว จึงแบ่งเงินงบประมาณที่ยังเหลืออยู่ให้กรมการพลังงานทหารเป็นค่าเครื่องกندنบางส่วน ค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และค่าดำเนินงานระหว่างโอนกิจการจากกรมโลหกิจ รวมเป็นเงิน ๕,๑๘๐,๐๐๐ บาท โดยเฉพาะค่าโรงงานกندنกรองน้ำมัน คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ และยอมให้ผูกพันงบประมาณที่กำหนด ๓ ปี

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

สำหรับงบประมาณพัฒนาการน้ำมันฝาง ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ กรม  
การพลังงานทหาร กระทรวงกลาโหม ได้งบประมาณ ๔๒,๗๓๐,๐๐๐  
บาท

กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการไปแล้วคือ-กรมการพลังงานทหาร  
ได้ติดต่อว่าจ้างวิศวกรเจาะและผลิตน้ำมันพร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญทาง  
ธรณีวิทยาแห่งน้ำมันชาวอเมริกันมาทำการสำรวจบริเวณใกล้เคียงกับ  
แหล่งน้ำมัน เพื่อหาแหล่งน้ำมันที่ใหญ่กว่าหรือเพิ่มเติมจากแหล่งที่พบ  
แล้ว ผู้เชี่ยวชาญชาวอเมริกันได้สำรวจและสรุปผลรายงานว่า เพียงแต่  
ในบริเวณแคบ ๆ ของแอ่งฝางเท่านั้น มีน้ำมันดิบที่จะสูบขึ้นได้  
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาร์เรล ถ้าได้สำรวจในบริเวณใกล้เคียงอย่างกว้าง  
ขวางออกไปอีก อาจได้น้ำมันถึง ๕ ล้านบาร์เรล

เมื่อผลการสำรวจปรากฏว่ามีน้ำมันมากพอที่จะสร้างโรงกลั่นได้  
แล้ว จึงได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดซื้อโรงกลั่นขนาด ๑,๐๐๐  
บาร์เรล และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙  
อนุมัติให้จัดซื้อโรงกลั่นดังกล่าวนี้ได้ โดยมอบให้บริษัทไฟนิ่งแอส  
โซซิเอท เป็นผู้ดำเนินการติดตั้ง

ผู้แทนของกรมการพลังงานทหาร และบริษัทไฟนิ่งแอส โซซิเอท  
ได้ลงนามในหนังสือสัญญา เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ จึง  
นับว่าได้ใช้เงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๙ ที่รับโอนมาจากกรมโลหกิจ  
เสร็จสิ้นไปแล้ว

เล่ม ๑๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

๓. การสำรวจแหล่งน้ำมันในท้องที่อำเภอฝาง ได้ทำการสำรวจ บริเวณดุ่มแม่ฝาง และบริเวณใกล้เคียง คือตำบลบ้านห้วยบอน, ตำบลบ้านปะโก, ตำบลบ้านแม่ธิ ตำบลบ้านแม่ต๋อบ

เท่าที่สำรวจไปแล้วปริมาณน้ำมันดิบที่จะขุดขึ้นได้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาร์เรล และถ้าได้สำรวจบริเวณใกล้เคียงต่อไปอีก อาจได้น้ำมันถึง ๕ ล้านบาร์เรล

โรงกลั่นน้ำมันที่จะจัดตั้งขึ้นที่แหล่งน้ำมันฝาง จะกลั่นน้ำมันได้ ๑,๐๐๐ บาร์เรล ต่อวัน ซึ่งยังไม่พอเพียงกับความต้องการภายในประเทศ จำเป็นจะต้องมีโรงกลั่นน้ำมันเพิ่มขึ้นอีก

๔. กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการติดต่อตั้งขอโรงกลั่นน้ำมันจาก สหรัฐอเมริกาจริง โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ อนุมัติให้กระทรวงกลาโหมจัดซื้อโรงกลั่นน้ำมัน ขนาดกลั่นน้ำมันได้ ๑,๐๐๐ บาร์เรล ต่อวัน จากบริษัท ไฟนิง แอต์ โซซิเอท สหรัฐอเมริกา ผู้แทนกรมการพลังงานทหารและผู้แทนบริษัท ไฟนิง แอต์ โซซิเอท ได้ลงนามในหนังสือสัญญาเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙

๕. โครงการพัฒนาการน้ำมันฝางนี้ กระทรวงกลาโหมมีแผนการ ๕ ปี โดยจะผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชนิดต่างๆ ได้ปีละประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาร์เรล หรือ ๔๘,๐๐๐,๐๐๐ ลิตร

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐

งบประมาณการชื้อน้ำมันจากต่างประเทศจะลดลงปีละประมาณ ๖๘ ล้านบาท (ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่กักตุนได้ตามโครงการ ๕ ปี ได้แสดงไว้แล้วในตารางข้างท้าย)

ตามที่กรมการพลังงานทหารได้รับโอนกิจการน้ำมันอำเภอฝางมา ดำเนินงานต่อแนวที่วางไว้คงเป็นไปตามโครงการพัฒนาการฉบับใหม่ ซึ่งกรมโลหกิจได้นำเสนอขอสภาเศรษฐกิจเมื่อปลาย พ.ศ. ๒๕๕๕ งบประมาณ ๔๒,๗๓๐,๐๐๐ บาท ที่กรมการพลังงานทหารได้รับสำหรับ พ.ศ. ๒๕๐๐ จะได้ใช้จ่ายตามโครงการและแผนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ระยะของการดำเนินการตามแผน ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ -- ๒๕๐๔ ในระยะ ตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ จะได้เริ่มทำการเจาะผลิตน้ำมันและสร้างแหล่งเก็บน้ำมัน ให้ได้ประมาณ ๓๐ หลุมภายในปี ๒๕๐๒ และจะได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเครื่องกลั่นในปี ๒๕๐๑ ซึ่งกำหนดว่าจะเสร็จสิ้นในปี ๒๕๐๒ ต่อจากปี ๒๕๐๒ ก็จะได้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชนิดต่างๆ ต่อไป



รายจ่ายและรายได้

<u>รายจ่าย</u>		<u>รายได้</u>	
ปี ๒๔๙๙	ค่าเครื่องกลั่นบางส่วนของค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญและเงินดำเนินการระหว่างรับโอนกิจการจากกรมโลหกิจ	๕.๑๘ ล้านบาท	ไม่มีรายได้
ปี ๒๕๐๐	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าเครื่องกลั่นบางส่วนของ	๔๒.๗๓ ล้านบาท	—
ปี ๒๕๐๑	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าเครื่องกลั่นบางส่วนของ	๒๔.๙๖ ล้านบาท	—
ปี ๒๕๐๒	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าเครื่องกลั่นบางส่วนของและค่าดำเนินการถลุง	๒๙.๘๖๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
ปี ๒๕๐๓	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการถลุง	๓๐.๖๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
ปี ๒๕๐๔	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการถลุง	๒๓.๑๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
ปี ๒๕๐๕	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการถลุง	๒๓.๑๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
ปี ๒๕๐๖	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการถลุง	๒๓.๑๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
ปี ๒๕๐๗	เพื่อการผลิตน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการถลุง	๑๒.๙๒๕ ล้านบาท	ค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้
		<u>๒๑๕.๗๖๐</u> ล้านบาท	<u>๓๔๐.๐๐</u> ล้านบาท
			<u>๓๔๐.๐๐</u> ล้านบาท

มูลค่าไรนับแต่รับโอนกิจการจากกรมโลหกิจจนครบ

โครงการ ๕ ปี

๑๒๔.๒๔ ล้านบาท

หมายเหตุ การคำนวณค่าขายผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ถลุงได้ ได้คิด

ราคาขายผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพียงเท่าราคาขายตั้งของบริษัทน้ำมันต่างประเทศที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นราคาต่ำกว่าในตลาด ๒๐ -

๒๕ %